
Teisės aktų priėmimo procedūros Europos Sąjungoje

Europos Sąjungos Institucijos

- Atskirų įgalinimų principas.
 - Europos Komisija.
 - Europos Parlamentas.
 - Taryba.
 - Ekonomikos ir Socialinių reikalų komitetas.
 - Regionų Komitetas.
 - Europos Sąjungos Teisingumo Teismas.
 - Europos Centrinis Bankas.
 - Europos Investicinis Bankas.
 - ES valstybių narių grupė.
-

Procedūros

- ❑ Īprasta teisēkūros procedūra;
 - ❑ Speciali teisēkūros procedūra;
 - ❑ Pritarimo teisēkūros procedūra;
 - ❑ Paprastoji teisēkūros procedūra;
 - ❑ Deleguotoji teisēkūra.
-

Įprasta teisėkūros procedūra

- ❑ Bendro sprendimo procedūrą įteisino Europos Sąjungos (Mastrichto) sutartis (1992 m).
- ❑ Reglamentavo Europos bendrijos sutarties 251 str.
- ❑ Amsterdamo sutartimi (1997 m.) ši procedūra buvo supaprastinta, o jos taikymo sritis praplėsta.
- ❑ Po Lisabonos sutarties pakeitimų (2009 m.) bendro sprendimo procedūra reformuota į įprastos teisėkūros procedūra.
- ❑ Įprasta teisėkūros procedūra - procedūra, kai reglamentą, direktyvą ar sprendimą bendrai priima Europos Parlamentas ir Taryba, remdamiesi Komisijos pasiūlymu.
- ❑ SESV 289 str.

-
- **Iniciatyvos teisė**
 - Komisija pateikia Europos Parlamentui ir Tarybai pasiūlymą.
 - **Pirmasis svarstymas**
 - Europos Parlamentas priima savo poziciją pirmuoju svarstymu ir ją perduoda Tarybai.
 - Jei Taryba pritaria Europos Parlamento pozicijai, atitinkamas aktas priimamas ta redakcija, kuri atitinka Europos Parlamento poziciją.
 - Jei Taryba nepitaria Europos Parlamento pozicijai, ji priima savo poziciją pirmuoju svarstymu ir ją perduoda Europos Parlamentui.
-

-
- Taryba išsamiai informuoja Europos Parlamentą apie motyvus, paskatiniusius ją priimti savo poziciją pirmuoju svarstymu.
 - Komisija išsamiai informuoja Europos Parlamentą apie savo poziciją.
-

❑ **Antrasis svarstymas**

❑ Jei per tris mėnesius nuo tokio pranešimo gavimo Europos Parlamentas:

❑ patvirtina Tarybos poziciją, pateiktą pirmuoju svarstymu, arba nepriima jokie sprendimo, atitinkamas aktas laikomas priimtu ta redakcija, kuri atitinka Tarybos poziciją;

❑ savo narių balsų dauguma atmeta Tarybos poziciją, priimtą pirmuoju svarstymu, siūlomas aktas laikomas nepriimtu;

❑ savo narių balsų dauguma pasiūlo Tarybos pozicijos, priimtos pirmuoju svarstymu, pakeitimus, tai pakeistas tekstas siunčiamas Tarybai ir Komisijai, kurie pateikia savo nuomonę dėl tų pakeitimų.

-
- ❑ Jei per tris mėnesius nuo Europos Parlamento pakeitimų gavimo Taryba kvalifikuota balsų dauguma:
 - ❑ patvirtina visus tuos pakeitimus, tas teisės aktas laikomas priimtu;
 - ❑ nepatvirtina visų pakeitimų, Tarybos pirmininkas, susitaręs su Europos Parlamento pirmininku, per šešias savaites sušaukia Taikinimo komiteto posėdį.
 - ❑ Taryba sprendžia vieningai dėl pakeitimų, dėl kurių Komisija pateikia neigiamą nuomonę.
-

Taikinimas

- ❑ Taikinimo komitetui, sudarytam iš Tarybos narių arba jų atstovų ir tiek pat narių, atstovaujančių Europos Parlamentui, keliami užduotys per šešias savaites nuo jo sušaukimo pasiekti, remiantis Parlamento ir Tarybos antruoju svarstymu priimtomis pozicijomis, susitarimą dėl bendro projekto kvalifikuota Tarybos narių arba jų atstovų balsų dauguma ir narių, atstovaujančių Europos Parlamentui, balsų dauguma.
 - ❑ Komisija dalyvauja Taikinimo komiteto posėdžiuose ir imasi visokios reikiamos iniciatyvos siekdama suderinti Europos Parlamento ir Tarybos pozicijas.
 - ❑ Jei per šešias savaites nuo posėdžio sušaukimo Taikinimo komitetas nepatvirtina bendro projekto, siūlomas teisės aktas laikomas nepriimtu.
-

❑ **Trečiasis svarstymas**

- ❑ Jei per tą laiką Taikinimo komitetas patvirtina bendrą projektą, Europos Parlamentas, sprendamas atiduotų balsų dauguma, ir Taryba, sprendama kvalifikuota balsų dauguma, per šešias savaites nuo to pritarimo turi atskirai priimti tą aktą pagal šį projektą.
 - ❑ Jei jos to nepadaro, siūlomas aktas laikomas nepriimtu.
 - ❑ Nurodyti trijų mėnesių ir šešių savaičių terminai Europos Parlamento arba Tarybos iniciatyva pratęsiami atitinkamai ne daugiau kaip vienu mėnesiu ir dviem savaitėmis.
 - ❑ SESV 294 str.
-

Speciali teisėkūros procedūra

- ❑ Speciali teisėkūros procedūra – tai procedūra tik konkrečiais sutartyse numatytais atvejais
 - ❑ Teisės aktus priima EP, dalyvaujant Tarybai, arba Taryba, dalyvaujant EP
 - ❑ Priimami teisės aktai - Reglamentai, direktyvos, sprendimai.
 - ❑ SESV 289 str. 2 d.
-

-
- ❑ Kai Sutartyse numatytais atvejais įstatymo galią turintis teisės aktas valstybių narių grupės iniciatyva, Europos centrinio banko rekomendacija arba Teisingumo Teismo prašymu pateikiamas priimti pagal įprastą teisėkūros procedūrą
 - ❑ Nereikalaujama Komisijos pasiūlymo bei kito privalomo dalyvavimo procedūroje.
 - ❑ Europos Parlamentas ir Taryba Komisijai perduoda akto projektą ir savo pozicijas, priimtas pirmuoju ir antruoju svarstymu.
-

-
- ❑ Europos Parlamentas ar Taryba procedūros eigoje gali prašyti Komisijos nuomonės, kurią Komisija taip pat gali pateikti savo iniciatyva.
 - ❑ Komisija taip pat gali, jei mano esant tai reikalinga, dalyvauti Taikinimo komiteto posėdžiuose.
-

Deleguotosios teisėkūros procedūra

- ❑ Įstatymo galią turintis teisės aktas gali deleguoti **Komisijai** įgaliojimus priimti bendro pobūdžio įstatymo galios neturinčius teisės aktus, papildančius ar iš dalies keičiančius neesmines įstatymo galią turinčio teisės akto nuostatas (SESV 290 str.)
 - ❑ Įgaliojimų delegavimo tikslai, turinys, taikymo sritis ir trukmė aiškiai apibrėžiami įstatymo galią turinčiuose teisės aktuose.
 - ❑ Esminės atitinkamos srities nuostatos nustatomos tik įstatymo galią turinčiu teisės aktu, todėl negali būti įgaliojimų delegavimo objektu.
-

Supaprastinta procedūra

- ❑ Leidžiami ES organų teisės aktai be atskiro Europos Komisijos pasiūlymo;
 - ❑ Leidžiami teisės aktai pačios Komisijos kompetencijos ribose (pvz. teisės aktai valstybės pagalbos srityje).
 - ❑ Neįpareigojančio pobūdžio teisės aktai:
 - ✓ Rekomendacijos;
 - ✓ Nuomonės;
 - ✓ Leidžia Taryba ir Komisija.
 - ❑ Taikomas paprastosios daugumos principas
-

Pritarimo procedūra

- ❑ Stipriāusias Europos Parlamenta vaidmuo;
 - ❑ Europos Parlamenta pritarimas būtinas;
 - ❑ Pakeitimai neleidžiami.
 - ❑ Teisės aktas priimamas arba nepriimamas.
 - ❑ SESV 218 str. 6 p.
-

Procedūra taikoma

- ❑ stojimo sutartims dėl naujų ES valstybių narių;
 - ❑ asociacijos sutartims;
 - ❑ susitarimui dėl Sąjungos prisijungimo prie Europos žmogaus teisių ir pagrindinių laisvių apsaugos konvencijos;
 - ❑ susitarimams, nustatantiems konkrečią institucinę struktūrą organizuojant bendradarbiavimo procedūras;
 - ❑ susitarimams, turintiems svarbių padarinių Sąjungos biudžetui;
 - ❑ susitarimams, apimantiems sritis, kurioms taikoma įprasta teisėkūros procedūra arba speciali teisėkūros procedūra, kai reikia Europos Parlamento pritarimo.
-